

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՏՊՐՏԻՆՆԻՔ — ՍԷՆԵ

(1871)

ԿՈՒՄԻՏՈ 643

ՆՊԱՆ ՄՈՒՀԱՐԻՄ Դ.

Մէջնաւ ինք Բուսնաւ
Սէնէ Եր 150 ղր
Աթը արւել 80

ԲԵՐՇԷՄՊԷ
ԱՊՐԻԼ 8

Իււ արւել 45
Տաթը 20 պէյիւ 40 քարայ

ԱԼԱՅՐԱՅԻՔ
ԱՊՐԻԼ 20

ԱՍԻԹԱՆԷ ԱՊՐԻԼ 8

ՀԱՎԱՏԱԾԱԹՐ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԹԷ

Իւր պահար միւնստէպէթի իւլէ, ջաթը հազրէթի ճահանէթի պու կիւն Պէյըթի պէյի սարայը հիւմայու նուա նազլի մէսքեան իտէճէթլէրի մէսմու տուր:

— Սէն գուրէնայի հազրէթի ճէհ-րիւարի, տէվէթլու բաշա հազրէթլէրի, մէմուրիյէթի մախսուսէ իւլէ, իղզէտտին նամ վարօրու հիւմայունա րաքիպէն վէ իսկէնտէրիյէյէ միւթէ վէճճիհէն բազար իրթէսի կիւնիւ Տէր սաաաթէթէն հաթէթէթ պույուր մուշար տըր:

— Սէրտարը էքրէմ էօմէր բաշա օն պէշ վէ եա եիրմի կիւնտէն պէրու նամիզաճ օլտուղու հալտէ, քէնտիսի նին արըզ օլան զըզը սաաթէր իլլէթինին քէսպի շիտտէթ իյէմէսի իւլէ, էօքսիւ-րէյիւ սըզըշտըրըպ, սալը կիւնիւ իր-թիհալը տարը պագա իյէմիշ, վէ միւ-շարիլէյհին նաշը մէտֆէնի մախսուսու-նա ալայը վալէա իւլէ տէֆն իտիլմիշ տիր:

— Գուրիէ տ'Օրիան զազէթասըն-տա շու աթիտէթի տէհէթի վազաա օգուսմուշ տուր:

Բասիլալեա կիւնլէրինտէ Օտէսա-տա բէք աղըր ուլղուսուղըզլար զուհուր իթմիշ տիր: Ապրիլ 14 թա-րիլիլէ շէհրի մէզպուրտան վարիտ օլան պիր մէքթուպտան շու պիր գաշ սա-թըր ինթիլսրաճ օլունուր:

«Եա» Բապպ, Բասիլալեա կիւնլէ-րինտէ թասապլուրուն խարիհինտէ օ-լարագ մէնզարէի վահշիյէ զուհուրա կէլիպ, Բուսլար Եհհուտիլէրի էօլտիւր-միւշլէր վէ խանէլէրինի եաղմա իթմիշ-լէր տիր: Պու պիշարէլէրին մաղաղա,

տիւքքեան վէ խանէլէրի խարապ օլմուշ տուր: Գըրգ պինտէն միւթէճապիզ Եահուտիլէր, խանէսիզ վէ զարուրէթ իչինտէ գալմըշլար տըր: Խախամ պաշը վէ տահա սայիլլէրի, այագ թագը-մընըն թէասսուպ վէ հիտտէթինտէն գուրթուլմագ իչին խանէլէրինտէ իը-րիսթիյանըղա այիա օլան թասալիլլէր իլլէ թէզերին իթմէյէ մէճպուր օլմուշ-լար տըր: Պունտան տէօրթ կիւն ագ-տէմ, միւթէասսըպլար օլ տէրէճէ քէսպի հիտտէթ իթմիշլէր իտի քի, նէ' սիննէ վէ նէ տախի ճինսէ պագմա-մըշլար տըր: Իշ պու տէհէթլի հա-րէթէթլէրէ ճիւրաթ իտէնլէր, օն պին շարգընտան իպարթթ օլտուղու սէօյ-լէնիյօր: Սէն Բէթթէրապուրկ իլլէ Մօս-գուստա տախի իշ պու հարաքեաթը նահէմվարէյէ գըլամ օլունտուղու սէօյլէնիյօր: Նէֆէրաթը զապլիլի-ուլղուսուղըզլուն էօնիւնիւ պլմայա չօգ զայրէթ իթմէմիշլէր: Լաքիլ ուլ-ղունտուղըզլուն էօնիւ ալընտըգ տա, պիր չօգ հալտուտարըն գամիշ վէ սայիրէ իլլէ տէօյիւտիւքլէրի կէօրիւ-միւշ տիր:

Չէնկին Եհհուտիլէր, պիշարէ մէզ-հէպտաշլարընա մուսվէնէթի տիրիզ իթմէմիշլէր: Մատտի օլան զիյան պիր գաշ միլիօն բուպի հիսապ օլունույօր:

Մէզքիւր ուղունտուղըզ էսնա-սընտա Օտէսանըն ասաքիրի միւթէհ-ֆըզէսի, սահիպ ճիւնհա վէ ճինայէթ իլզէրինէ աթէշ իթմէյէ մէճպուր օլ-մուշլար իմիշ: »

Ֆիօրէնյատա թապ օլան Նապիօ-նէ զազէթասը Բօմատա պուլունան մուսպիրինտէն ալարագ շու աթիտէ-թի մէքթուպլէրի 86 նուսէրօսունտա տէրճ իթմիշ օլմաղ իլլէ, պիզ տախի

լա թիւրքի զազէթասընտան պիլ թէր-ճիւմէ զազէթասըղտա տէրճ իտէրիզ:

Թեոաղոնիկեայ տիաղոսաւոր Արք-եպիսկոպոս Մօնսինեօր Ֆրանքի մեծ-փոյթ ըրաւ ստելու ան լուրը որ տա-րածուեր էր, իրր թէ քահանայապե-տին աշխարհական թագաւորութեան վերականգմանը համար այլ եւ այլ արքունեաց կը խաւրուի: Բայց ան դործքը եւ պաշտօնը որ յանձն ա-ռաւ, նոյնպէս խաւարային եւ ամ-պարշտական չէ՝ արդեօք:

Հայ ազգը իր կաթողիկէ հաւա-տոյն մէջ հաստատուն մնալով կորզեց իր հնաւանդ իրաւունքները եւ Հա-սուն պատրիարքին եւ պարտինալ Պարնապօյին բունարարութիւններէն ազատեցաւ, բարձրագոյն դուռն ալ որդից հպատակաց կրօնական աղա-տութեանց յանձնածիշ եւ վրէժլըն-դիրն է: անոնց որոշողութիւնը վաւե-րացոյց Հասունին ականջ չտալով եւ Սուաքեալեան նուիրակին նամաստա-նութիւնները մերժելով: Ուրեմն ի՞նչ ընելու կերթայ հոն Ֆրանքի: Ի՞նչ խոստացաւ քահանայապետական ար-քունեաց, թերեւս կը յուսայ եթէ իր նազելի ներկայութեամբը եւ ֆիօրէն-ցայէն եւ Մատրիտէն ընդունած պատուանշաններուն շքեղութեամբը կարող պիտի ըլլայ համոզել Օսմանեան տէրութիւնը որ բունի ընդունել տայ իւրեքսուրուս կոնդակը: Քիչ ժամա-նակէն եղածը կը պատմեմ: Հիմակու հիմա Մօնսինեօրը կը պատրաստուի ճամբայ ելլալ: հետը կը տանի Ռօն-չէթթի կանոնիկոսը, որն որ Բաթրի-ցի՝ Տէանճէլիս՝ եւ Պարնապօ հոշա-կաւոր եռապետներէն կառավարուած Ժողովակին գործունեայ ստորագրեալ ներուն մէկն է: Բրօքականտան իր

դրամը աս սինեորներուն համար կը ծախէ, որոնք աս կամ ան տիտղոսները ամեն տարի քառասուն հազար սկուտէն աւելի կուլ կուտան, եւ դըպրոցականաց կրթութիւնը իրացնէ խղճալի վիճակի մէջ թող կը տրուի: Մատաղ հասակի մէջ կը կորզուին ասոնք իրենց հայրենական երկիրէն, որպէս թէ աւետարանը քարոզելու համար կրթութիւն, իրենց սեփական բնաւորութիւնը կը կորսնցնեն, եւ մերինը չեն ստանար, կը մոռնան իրենց լեզուն եւ իտալերէն եւ լատիներէն ուղիղ խօսելու երբէք չեն յաջողիր: Դատապարտուած են Աստուածաբանութիւնը սորվիլ մինակ, թէեւ Միսիօնարի մը որ օրինակի համար Սիւսի պիտի երթայ ուրիշ այլ եւ այլ գիտութիւն պէտք է, ջինաստան գնացողին ուրիշ, ճարօն գնացողին ուրիշ: Նոյն իսկ բազմալեզու եան տպարանը՝ որ մէկ ատեն երեւելի էր ալ չմնաց, թօրինիցի Մարիէթթիին յանձնուելով, որն որ իրենց չահախնդիր զովորն է, խռովարար տեղերներու թանգարանը գարձաւ, եւ այնպիսի հոգեւոր գրոց, որոնց մէջ անտեղութիւնը ակն յայտնի ծիծաղ կը շարժէ:

(87 թուոյն մէջ ասանկ կը գրէ)

Երեկ իրիկուն իմացայ, որ Մօնսիէն Կայթանօ Ալօիզին ալ պիտի ընկերանայ էղեր Ֆրանքիին, որուն պաշտօնը երեկուան թղթիս մէջ ծանոցի: Ալօիզին Սեպտեմբեր 20 էն առաջ Գօնսուլթային ատենին դատաւորներէն էր, եւ որոնք որ քահանայապետ թագաւորին հայրական տերութեանը իրեւ հակառակող կը նշանակուէին լօրենցօ Ռանտիին ոստիկանութենէն, զանոնք անողորմ վրէժիւներով կը դատապարտէր: Զարմանալի բան, նոյն խիղճը երկու հակառակ գործադրութիւններ կրնայ կատարել, մէկ կողմէն մարց զաւակները տանջանաց եւ բանտից մատնել, միւս կողմէն ալ կաթողիկէ եկեղեցւոյն եւ քրիստոսի փոխանորդին յարգական պատիւ ընծայելու խորհուրդ տալ եւ յորդորել: Երբ իր շահուն ձեռք կուտայ, կուզէ խաղաղութեան եւ սիրոյ քարոզիչ ցուցնել զինքը:

Բայց չողորթութ կարգաւորը ամեն պաշտօններու յարմար կուգայ:

Վերոյիշեալ Ալօիզին Մ. Ֆրանքիին ընկերն է վաստակ ընելու գործառութեանց եւ ցայգահանդէսներու մէջ, եւ շատ կոչունքներու մէջ ալ սեղանակից: Ինչպէս որ վատիկանեան պաշտօններուն հասնիլ ուզողներուն կը վայէ, Ալօիզին չափաւոր կրթութեան ալ անմասն ըլլալով, երբ Մ. Ֆերրիէրին փոխադրեալանութեամբ Նաբօլիի Պօրպօններուն կերթար, քովը մատրանապետութեան մտաւ: Աւագակութեան սուրբ խնդրոյն քանի մը օգտակար ծառայութիւններ ըրաւ, եւ այնպէս Մօնսիէնօրութեան պատիւ ստացաւ եւ Գօնսուլթայի մէջ առեւտրականութիւն ունեցաւ, հիմայ ալ Տիրօմացիայի անցաւ. արժան եւ իրաւ: Աս երեք անուանի անձինքներով, այսինքն է Ֆրանքիյով Ռոնչէթթիյով եւ Ալօիզիյով ալ Կ. Պօլսոյ Հայերը յաղթութիւն եւ թէվէրսուրուս կոնգալը երախտագիտութեան արցունքներով կընդունուի, եւ Բ. դրան խորհրդարանին մէջ իտալիոյ ազդեցութիւնը տեղի կուտայ: Կատակը թողունք աս պաշտօնը բաղկացնողները յիսուն տարի առաջ Բիլի գնացողները կը յիշեցնէ, որուն մէջն էր Սինիկայիայի մէջ ծնած եկեղեցականը: Հռովմայ Մօլլէ ըստած կամուրջէն ելլալէն ետքը ատ աւետարանին քարոզիչները ինչուան որ Բիլի հասնին ուրիշ բան չըրին, բայց եթէ Մեթասթազիօին ոտանաւորները միմիջեցին ու երգեցին, Բիլիին հասարակագետութեան գահերէցը բաղկատարած ընդունեց զիրենք, եւ իւրաքանչիւր Միսիօնարին մէջ մէկ կաքաւիչ կնիկ սահմանելով շատ հրաւէրքներ ըրաւ, եւ այնպէս նշանաւոր ընելով զիրենք եւ օրհնելով յիւրոպա գարձուց: Ասկէ ուրիշ լաւագոյն վախճան ունենալիք չունի այդ Պօլիս գնացող պաշտօնէութիւնը: Բթօքականտայի դպրոցը դեռ բաւական հարուստ է այսպիսի ծիծաղական տեսարաններ ընծայելու:

(88 թուոյն մէջ ասանկ կը գրէ)

Տեղեակ վարդիկներէն ստուգեցի՝ որ Մ. Ֆրանքիին Պօլիս երթալուն պատճառն է եղեր, նոյն արքունեաց

առջեւ մեր ազդեցութեան դէմ խափանարարներ խորհիլ, ձեռք առնելով Գաղիացիները որոնք հոն բազմութիւ են եւ Հասունիսթները: Ասոր հոն հասնելովը հարկաւ չփոթութիւններ պիտի ծագին Հայոց եւ ուրիշ Գաթիկաց մէջ, որով եւ Օսմանեան Տերութիւնը օրինաւոր պատճառ պիտի ունենայ, որ քահանայապետական տիրօմաթը իր երկիրն դառնալու հրաւիրէ:

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԱՍԼԷՐ

Փարիս 15 ապրիլ ախշամ.

Բէսմի զագէթա, ճէնէրալ Էօտին պու սապահքի թարիխէ օլան շու աթիտէքի թէլէկրաֆը իլան իտիօր: «Հէր շէյ խիթամ պուլուշ կիպի տիր: Կիճէ բէք տէհչէթլի օլմուշ տուր: Խաշամըն սաաթ 10 ունտա վանվը գալէսը իւզէրինէ զայթ տէհչէթլի սուրէթտէ պիր հիւճիւմօլունտու, տիւշ մէնտէն բէք չօգ թէլէֆաթ օլտու վէհէր թարաֆտա կէրի սիրիւտիւ»:

Ավամմ հիւմհուրու, ասաքիրի միլիոնին 18 ինճի վէ 19 ունճու վէ 20 ինճի թապուրլարըն տաղըթտը:

Մէթէրիօլէրին ինչաաթընա մէմուր օլան գօմիսիօն, ամէլիյաթը ինչալիյէ սինէ տէվամ իթմէք իւզրէ տիր:

Ասըլարըն եւտինտէ օլան տուպալարըն թօք աթէշի Սիւրէնտէ օլան սուպէնտէրինին քիւշատը իլէ պէյհուտէյէ կիթմիշ տիր: Էօյլտէն սօղրա թարաֆէյինին գարաղօլ ասաքէրէրի արասընտա շէտիտ թօք իլէ թիւֆէնք աթէյինէ տէվամօլունտույօր իսիգալէա սընըն վայէթլէ բախնէտար օլմուշ օլտուղու թէվաթուրէն սէյլէնիյօր:

Փարիստէ մուխապէրաթը թէլէկրաֆիյէ պէտ օլունմուշ տուր:

Վէրսայլ 16 ապրիլ ախշամ.

(Բէսմի) — Պու կիւն հիւ պիր աղըր վէ եախօտ միւհիմմ պիր վագաաղուհուր իթմէմիշ օլուպ, թարաֆէյինին գարաղօլ ասաքէրէրի պէյինտէպաղը թիւֆէնք աթէշի օլմուշ տուր: Վանվը իլէ իսի գալէալարընտա պուլունան ասըլար չըգան կիճէ թօք աթէյինէ վէքրար իպթիտար իթմիշէր իսէպէ, ֆայիպէյի մուհիպ օլմայրպ:

հիւքիւմէթ ասքերէրինտէն, եալընըզ պիր քիչի եարալանմըշ տըր :

Տօպրուսքինին, հիւքիւմէթ ասքեր-լէրինտէն 400 քիչի էսիր իյէմիշ տիր Թէյի ալամհիւմհուրիյէթինին թէրհիւ-մանը էֆքերարը օլան զազէթանըն պէ-յանը սըրֆ արաճիֆ տիր :

Աթինա 12 ապրիլ ախշամ :

Ինկիլթէրրա սէֆիրի սապըզը Մ. էրսքին ինկիլթէրրայա կիթմէք իւզըրէ իթալեայա միւթէվէճհիս օլմուշ տուր :

Փարիս 15 ապրիլ սապահ :

Փարիսին ճիհէթի ճէնդապիյէսին տէ պուլունան մուհարիպլէրին ահվա-լը շունտան իպարէթ տիր : չէօյլէ քի, ասըլարա թապի օլան ասաքիրի միլի-յէ, գալէալարըն խարիճինտէ օլան մէվզըլարը վէ իսսի իյէ վանվըր գա-լէալարընըն քէօյլէրինի թուլթույօր-լար : Բէզալիք Պիսէթըր վէ Մօնրուժ վէ Մուլէն—Սաքէ գալէալարը իլէ պէրապէր, պուլարա եազըն օլան մահալաթը տախի ասաքիրի մէրգու-մէ զապլընտա տըր : Վէրսայլ աս-քերլէրի տախի Բլէսի—Բիգէ վէ Սօ վէ իսսի վէ Շըվիլի վէ Պօրնիտէ իգա-մէթ իտէյօրլար :

Ավամ ճիւմհուրիյէթինին ալտըղը մալիւմաթլարա նազարէն, ճէնէրալ Տօպրուսքի, տիւն Նէօյիտէ պու-լունան հիւքիւմէթ ասքերլէրի իւզէ-րինէ հիւճիւմ իյէմիշլէր վէ անլէրի եազըն խանէլէրաէն վէ քիլիսէտէն թարտ վէ իխրաճ պիրլէ, մուհասէրէ իթմիշ օլտուգլարը 400 նէֆէր էսիր-լէրի թէսիթէ մէճպուր իյէմիշլէր տիր : Վէ եարը կիճէսի տախի ասըլար, հէ-ման Գուրպօանըն քէօրքիւսինի զապլթ իյէմիշլէր տիր : Լօնչանտա օլտու գուրմուշ օլան հիւքիւմէթ ասքերլէ-րի, Սէվրէ տօղրու կէրի չէքիլմէք իւզըրէ տիրլէր : Կիճէ սապահա գա-տար գապկա տէվամ իյէմիշ տիր : Սա-աթ օնտա ասքերին սուրէթի թէճա-վուզիյէտէ ըրճաթը մէմուլ իտի :

Ավամ ճիւմհուրիյէթինին իրսալ գը-լընան ըրճօրթօտա թասաիգ օլուն-տուղունա նազարէն վանվըր իլէ իսի գալէալարընտա պուլունան ասըլար, մահը հալին 14 իւնհիւ վէ 15 ինճի կիւնիւ հիւքիւմէթ ասքերլէրինին միւթէազըպէն վէ սուրէթի շէտիտէր տէ իճըա իթպիլէրի հիւճիւմէրինի

ըէտտ վէ ասաքիրի մէրգումէյի թէ-լէֆաթը քէսիրէյէ տիւշար իյէմիշ տիր : Պու արա թրօգատէրօ թէրէ-սինտէ վազ օլունան պաթարեալար, Մօն վալէրիէն գալէասը իւզէրինէ չէ-տիտէն թօր աթէշի իտէյօր :

Թարիսի մէզքիւր էօյլէ

Թէպլիզաթըրէսմիյէ . 19 եաշընտա պուլունան վէ 40 եաշընը կէշկին օլան չէհիլիլէր, չըմէն տը ֆէր մէվզըֆ-լարընա վէ եախօտ Գլիշի վէ Բանթէն վէ Բօմէնվիլ գաբուլարընա թա՛Օր-լէանըն պէնտինէ քատար կիթմէյէ ըուխսաթ թալէպ իթմէյէճէքլէր տիր : Հարպիյէ վէքեալէթի թարաֆընտան մէմհուր օլարազ պիր էմրնամէ վէրիլ-մէտիքճէ, հիշ պիր վէճհլէ ագճէ թա-լէպ օլունմայաճագ տըր : Ավամ ճիւմ-հուրու թարաֆընտան նէշը օլունան էմրլէրէ նազարէն, ախգ ու կիրիֆթ օլունան քիմէսնէլէրին էսամիսի 24 սաաթ զարֆընտա հարպիյէ վէքեալէ-թինէ թէպլիզ օլունաճագ տըր, վէ էմ-րի թէվզըֆը հագզըլ օլունմատըղը հալտէ, թէվզըֆաթա ճիւրաթ իտէն քիմէսնէլէր, տալայա չէքիլէճէք տիր : Փարիսին պազը մահալլէրինտէ պարկիր էթի սաթըլմայա պաշլամըշ տըր :

Վիէննա 17 ապրիլ ախշամ :

Մէպուսանտան Կրօխօլքինին հէյեթի վիւքէլայա տախիլ վէ նասպ օլմասը, զազէթալար թարաֆընտան բօլիթիգայի միւսլիհայը թասահուպա ճահտ վէ իգտամ իթմէքտէ օլան հէյ-եթի մէզքիւրէ իչին պիր ֆիւթու-հաթ առտ օլունմուշ տուր :

Սթանպուլտա մուգիմ ճէմիյէթի թըպպիյէլազարնտան պուլունան մէշ-հուր Օրքօլքէր տիւնքի կիւն Պէրլին-տէ վէֆաթ իյէմիշ տիր :

Ուսուլու աթիգա թարաֆկիրի օ-լանլար, իլմի իլահը հօճալարընտան Տօլլինկէրին էֆքերարը միւվաֆէգա-թընա խայլի Ալաման ըուհպանլարը հիսսէտար իթտիլմէյէ մուվաֆֆագ օլույօրլար :

Աւսթրիանըն էրպապը բօլիթիգա-սը Ֆրանսանըն իթթիլալաթը տախի-լիյէսինտէն տօլարը էնտիշտէ պուլու-նույօրլար :

Փարիս 16 ապրիլ :

Պու կիւն փարիսին հինարլարը

թօրաթ թուլթուլմայա պաշլամըշ տըր : Շէտիտէն թօր աթէշի օլունուպ, գումպարալար թրօգատէրօնուն թէ-րէլէրինէ գատար եթիլիյօր : Թէք-րարէն պարկիր էթի սաթըլմայա պաշ-լամըշ տըր : Շէհիլիլէր պիթարաֆի տըր Ավամ ճիւմհուրիյէթինին աղալարը, նիհայէթ տէրէճէտէ զարուրէթ չէք-ալիյի կէօրիւնիւյօր :

Վէրսայլ 17 սապահ :

Մագ Մահօնուն թահթըր գօման-տասընտա օլան ասքերլէր, Թէրն գաբուպունտան պիր քիլօմէթրօ ու-զազըլգտա պուլունույօրլար : Ասըլա-րըն զալիպ կէլտիլէրի իչին նէշը իթ-տիլէրի հապատիսլէր եալանա չը-գայօր :

Ալէմանեատան տէօնէն էսիրլէր մարիֆէթի իլէ վիլայէթլէրտէ Պօնա-բարթ ֆամիլեասը թարաֆկիրլէրի օ-լան առամլար չօղալըյօր :

Ֆիլատէլաֆիա (Ամէրիգա)

16 ապրիլ :

Ալպպամա մէսէլէսի միւնասէպէթի իլէ ինկիլթէրրա իլէ Ամէրիգա հիւ-քիւմէթի մէյանընտա վազը օլան միւ-նազաա պու տէֆա հալլ ու թէսվիյէ օլտուղու գապիէն սէօյլէնիյօր :

Նաբօլի 17 ապրիլ :

Սանայիի պահիյէյէ տայիր օլան սէրկիի ումուլինին ըէսմի քիւշատը իճըա օլմուշ տուր :

Բօմա 17 ապրիլ :

Գարտինալ Անթօնէլլի, եազընտա մէմուրիյէթի մախսուսէ իլէ Լարոպա տէվէթլէրինին հիյէթի վիւքէլասը իլէ միւքեալէմէ իչին կիտէճէք տիր :

Ֆրօրանսա 17 ապրիլ :

Թունուզ հիւքիւմէթինին վէքիլի Հիւսէյին բաշանըն մէմուրիյէթի իսի-թամ պուլմուշ օլտուղունտան, եազըն-տա Ֆրօրանսատան եօլա չըգաճագ տըր :

Փարիս 18 ապրիլ սապահ :

Բէսմի զազէթա, շու աթիտէքի էմրնամէյի նէշը ու իլան իտէյօր : «Շիմ-տիյէ գատար իմզալանան վէ վատէլի օլան հէր նէվի տիւլունաթ, էօնիւ-միւզտէքի յուլիսայընըն 15 ինտէն ի-թիպարէն, իւշ պէնէ միւտտէթ զար-ֆընտա թէէտիյէ օլունաճագ տըր : »

Ճէնէրալ Գլիւզէրէ, 17 ինճի կիւ-նիւ թարիսի իլէ նէշը իթտիլի ըրճօր-

Ժօտա չէօյլէ տէմիշ տիր : « Կիճէ Նէօյ-
Երտէն մասաւս մահալաթը սայիրէտէ
սիւքիւնէթ մէվնուտ իտի, ճէնէրալ
Տօմարօվսքի Նէօյերիտէ տիւշմէնէ տօղ-
րու հարէքէթինէ տէվամ իտէյօր : Հէն-
տէք զայէթ միւսթահքէմ վէ միւթէ-
նա պուլունույօր : »

Էրքեանը հարպըն ըարօրթօսու
չէօյլէ տէր :

« Հէր չէյ միւնթազամսուրէթտէ,
պիզիմ թօրլարըմը, տիւշմէնին պա-
թարեալարընը տաղըթըյօր : Պիզիմ իւ-
ղէրիմիղէ օլան միւքէրէր հիւճիւմէ-
րի չէտիտէն ըտտ օլունմուշ տուր,
պիզտէն հիշ մէվթա վուգու պուլմա-
յրպ եալընը պիր քիշի եարալանմըշ
տըր . աքէրիմիզին գուվէի մանէվի-
յէսի միւսթահքէն սուրէթտէ տիր : »

Մօ տ'Օտր զաղէթասընըն գալիէն
պէյանընա կէօրէ, սուրէթի տօսթա-
նէտէ պիր իթթիֆագ հասըլ իշին
նիւ՝ ըէսմի սուրէթտէ մուսապէրաթ
իճրա օլունմուշ տուր :

Գայիմմագամ Լիւլիէնին ուֆագ
պիր տօնանմայա գօմանտան նասպ օլ-
տուղու թէվաթուր ըէսմի զաղէթա
իլէ թէքիլի օլունմուշ տուր :

Մարէշալ Մագ—Մահօն, Ֆօնթը-
նէ—օ—րօղ նամ մահէլտէ երքեանը
հարպընը թէշքիլ կըլէմիշ տիր :

Վէրսայլ 18 ապրիլ Խաչամ :

Պու կիւն Պօա—Գօլօմպտա մու-
գիմ հիւքիւմէթ ասքէրէրի, ասըլար-
տան խայի քէտան մէճրուհ վէ թէ-
լէֆ վէ էսիր իլէ Գօլօմպ նամ մահէլ-
տէն թարտ վէ իխրաճ իյլէմիշ տիր :
Անիէր տալի իքի թարաֆտան թահ-
թը թէհտիտէ պուլունմագտա օլուպ,
ասըլար թարաֆթտան թէքք օլունա-
ճաղը միւհթէմէլ տիր : Մայեօ գա-
րուսու իլէ Նէօյերի գարուսու արա-
սընտա չէտիտէն թօր աթէլինէ տէ-
վամ օլունույօր :

Փարիս իլէ էյալէթլէր արասընտա-
քի տէմիր եօլ մուսապէրաթընըն հիւ-
քիւմէթ թարաֆթտան գաթօլուն-
տուղու թէվաթուր պի էսաս տըր :
Բէզալիք Փարիսէ իտիալը զախայիրէ
միւմանաթ օլունտուղու թէվաթուր
տալի եալան տըր : Մէքիւլաթ սա-
թընըլարը, տէյիլ քի վէրսայլ հիւքիւ-
մէթինին թուլտուղու թէտապիրէ,
իլլա ալամ ճիւճհուրու թարաֆթտան

եաղմա իտիիր գօրգուսունա մէպնի
Փարիսէ մէքիւլաթ վէրմէքտէն իճ-
թինապ իտէյօրլար :

Պրիւսսէյ 18 ապրիլ :

Պու կիւն գօնֆէրանա թէճէմիւ-
իլէ, տէվլէթլէր մուրախապարը,
հուտուտու ճէտիտէյէ տայիր օլան մէ-
սայիլ հազգընտա միւքաքէրէ կըլ-
միշէր տիր : Ագճէյէ տայիր օլան մէ-
սէլէլէրին միւքաքէրէսինտէ ազ թէ-
գատտիւմ վար տըր : Կէլէճէք տէֆա
վուգու պուլաճագ մէճիսին կիւնիւ
թայերին օլմամըշ տըր :

Փարիս 18 ապրիլ սապահ :

Տիւնքի կիւն պէօյիւք պիր գալ-
կա օլմուշ տուր : Անիէր իւղէրինէ հիւ-
քիւմէթ ասքէրէրի, մէվագըրի մէշ-
քիւրէյի զապթ իթմէյիպ թօրա թուլթ-
մագլա իքթիֆա կըլէմիշ տիր : Էօյ-
լէտէն սօղրա, ասըլար, Սէն չայընըն
սաղ թարաֆթընը թէքար զապթլարը-
նա կէլիմիշ տիր վէ օրատա պիր պա-
թարեա գուրուպ, Պըսօն մէյտանը-
նըն միթրայէօլլէրին աթէլինի սէօն
տիւրմիւշէր տիր : Ժընըվիյէիէ թապ-
եասը, Անիէրի թօրա թուլթույօր :
Վէրսայլ ասքէրէրի Սէն սօղրու իլէրի
հարէքէթ իլէ եազլաշըյօրլար : Թա-
րաֆէյն միւթէմատիէն թիւֆէնք ա-
թէլինէ տէվամ իլէ, նիհայէթ ասըլար
հիւքիւմէթին մուտլիմ ասքէրէրինին
չէճիանէ մուգալթմէթինէ թապալթը
օլմայրպ մաղուպ օլմուշլար տըր :
Փարիս 18 ապրիլ Խաչամ :

Վէրսայլ ասքէրէրի, թէքարէն
հարաքեաթը թարաֆթըքեարանէտէ
պուլունմայրպ, զապթ իթմիքլէրի
մէվգըլար իւղէրինէ օրտու գուրու-
յօրլար . մուհարիպլէր, կրանթ ժաթ
ատասը իլէ ալըըլլար տըր : Գուր-
պըլօա քէօրիւսիւ տայիմա վէրսայլ
ասքէրէրինին զապթընտա պուլու-
նույօր, վէ մուհարէպէտէ օմուղուն-
տան եարալանան Տօմարօվսքի օ քէօր-
թիւլիւ զապթ իթմէք նիյէթինտէ տիր :
Գալէալարճա հիշ պիր խապէր եօգ
տուր : Աօլլարտան չօգ տտամ թէլէ-
ֆաթըր վար տըր :

Պիէն Իիւպիլիք զաղէթասը տէր քի
Սէնթ Անթօան վէ Պէլլիլ վէ Մօնրուժ
վարուշլարընտա օլան թապուրլար,
մէյուսիյէթի աղիմէ իպրազ իթմէյէ
պաշլայօրլար : Ավամճիւճհուրու, 4,400
ատէտ ըաթլար գուլմպարա վէ 9,000
քիլօ պարուլ վէ քիւլի մըգտար խար-
թուճ պուլտուղունու պէյան իտէյօր :

Վէրսայլ 19 ապրիլ սապահ :

Հիւքիւմէթ ասքէրէրի, ասըլարը
Սէն չայընըն օ պիր թարաֆթընա գա-
տար թարտ իտիպ, տիւն ախչամ Ս-
նիէրի զապթ իթմիշլէր վէ ճիւղի թէ-
լէֆաթ իլէ պաղը էսիրէր տալի ալազ
կըլէմիշ տիր : Ասաքիւրի մէրգուլմէ
քէօրիւսին կէլիտինի գարամագ
իշին, Անիէրին տէմիր եօլ մէրքէլին-
տէ պիր պաթարեա գուրմուշլար տըր :
Տիւն ախչամա գատար Նէօյերի ճիւլա-
րընտա չէտիտէն թօր աթէլի օլմուշ
տուր : Ճէնուպի գալէալարտա մուգիմ
ասըլար պու կիճէ աթէլ իթմէմիշլէր
տիր : Տիւն Պօրտօ չէհրինտէ պաղը
կէօնա իթթիլալ զուհուր իթմիշ իտէ-
տէ, չիմտիլիք քեամիլէն ասայիշի հալ
իպգա օլմուշ տուր :

Վիէննա 19 ապրիլ Խաչամ :

Վիէննա տա պասըլան զաղէթալար
Տէվլէթի ալիյէ իլէ Բուսիա հիւքիւմէ-
թի պէյնինտէ ագտը իթթիֆագ օլ-
տուղու թէվաթուրունտան պահս իլէ,
Բուսիա իլէ Տէվլէթի ալիյէ մէյանընտա
պիր իթթիֆագը տօսթանէնին, սալթա-
նաթը սէնիյէճէ թէճէմիւթ օլմատըլը-
նը իսպաթա չայըլաղտան պաշգա,
Աւսթրիա Մաճար հիւքիւմէթինին
մէնաֆիի Տէվլէթի ալիյէնին մէնաֆիի-
նին այնի օլտուղունտան, պէօյլէ պիր
իթթիֆագըն ագտընա Աւսթրիո մա-
նի օլմասը իքթիպա իտէր տէյօրլար :

Ճիտտէ գայիմմագամըլը, Մէտի
նէի միւնէվլէրէ մուհաֆըղը սապըգ
սաատէթլու Գասըմ բաշա հաղրէթլէ-
րինէ :

Մէտինէի միւնէվլէրէ մուհա-
ֆըղըլը, միւթէգայիտինի ֆէրիգան-
տան սաատէթլու հաճի խայիտ բաշա
հաղրէթլէրինէ թէվճի պուլուլմուշ
տուր :

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Ե Ս Ճ Ա Մ Ը Ո Ւ Մ Ո Ւ Մ Ի Յ Է

Ապր.	7	Զարչամպա Խաչամ	—
»	8	Բէրշէմպէ սապահ	49 16
»	»	» էօյլէն	—

ՍԱՀԻԳԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼՊԷՆՏՅԱՆ

ՍԹԱՆԳՈՒՑԱ ԶԻԶԷՔ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒՄԷՐԹ 45
ՃԷՄԻՅԷԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԵԱՆԷՍԻՆՏԷ